

EL

MÚSICA ■

Primers concerts 'confinats' celebrats a l'aire lliure i retransmesos en directe

TECNOLOGIA ■

Google obre gratis fins al setembre el seu servei de videotrucades

CINEMA ■

El D'A Film Festival triomfa en el seu forçós format en línia amb interessants propostes

MAGAZÍN

Divendres, 8 de Maig de 2020

**CESK
FREIXAS**

**Fent cançons
des del confinament**

VICENÇ BIGAS

ENTREVISTA

CESK
FREIXAS

“M’arriba al fons del cor que els sanitaris m’escriguin dient que les meves cançons els fan acompanyament”

Actuació de Cesk Freixas al festival Nyam Nyam, als Hostalets de Balenyà

El confinament no atura l'activitat creativa de Cesk Freixas. Tot al contrari, la incentiva, versionant cançons des de casa. El cantautor, que durant uns anys va viure a Osona i ara ho fa al Delta de l'Ebre, va ser a temps de presentar el llibre 'El delta de les paraules' abans de l'inici de la pandèmia i ara ha fet un micromecenatge per editar el seu vuitè disc, que vol gravar pel setembre.

Text: Clack

Fotografia: Vicenç Bigas / Juan M. Morales

Durant aquesta crisi del coronavirus, el cantautor Cesk Freixas (Sant Pere de Riudebitlles, 1984) ha trobat en les seves *Cançons de confinament* una fórmula de vincular la rutina creativa amb la realitat excepcional del dia a dia. “M’escriuen treballadors d’hospitals o ambulàncies per dir-me que fan servir la meua música per destensar la situació que estan vivint”, explica. Tot i confinat, Freixas ha impulsat aquest darrer mes d’abril un Verkami que el té “al·lucinat” pel suport rebut, amb el qual busca finançar el seu vuitè treball discogràfic, una tornada a l’arrel de la cançó d’autor que té previst gravar el setembre d’aquest any 2020.

És difícil obviar la situació d’excepcionalitat durant aquests dies, que afecta la cultura especialment. En el seu cas, ha optat per engegar una campanya de micromecenatge per finançar el seu vuitè disc. Quina acollida ha tingut?

La veritat és que estic molt content i sorprès, una miqueta al·lucinat. És veritat que havia fet altres micromecenatges a través de Verkami i que estem molt contents de la resposta, però mai havíem tingut una acollida tan gran com aquesta. Entenc que s’ha evidenciat que els pro-

jectes culturals, de per si amb economies molt precàries, accentuaran la seva precarietat com a conseqüència de la crisi que vivim. I crec que els nostres seguidors ho han entès i han fet un pas endavant comprant aquest disc anticipadament. Això m’omple d’orgull perquè t’adones que la xarxa d’un projecte musical no és només aquella que crees amb les teves pròpies cançons, sinó que és una xarxa invisible de persones que s’estimen la cultura i que se senten acompanyades amb les teves cançons. És en aquestes situacions complicades quan t’adones que la força del plural, del col·lectiu, pren sentit.

Parla de les seves noves cançons com “un retorn a les arrels i a l’essència de la cançó d’autor i de protesta”. En què consisteix aquest retorn?

Fa molts anys que persegueixo la idea de música comercial, perquè al final les modes t’acaben imposant una autocensura que busca de la teua pròpia creació aquest “agradar al màxim nombre de gent possible”. Vulguis o no, jo crec que tots els creadors estem contaminats per aquestes modes, i el que vull amb el nou disc és deslliurar-me d’aquesta crosta superficial que es basa en una estètica, en una manera molt epidèmica d’entendre la cultura i la música, i aprofundir en el que jo entenc que és l’arrel i l’essència de

la cançó d'autor i de protesta. I per fer-ho, inevitablement necessito fugir de les modes i tendències perquè l'aprofundiment de les idees, el fet d'intentar crear concerts com a espai de debat, no està de moda en la societat en què vivim. Necessito fugir d'aquestes tendències i anar a buscar un so molt més íntim, més propi de la cançó d'autor. Farem un disc que reculli l'essència dels nostres directes, on es recuperi la sonoritat que és pròpia a la cançó d'autor, amb el punt reivindicatiu i compromès que havia deixat una mica de banda a l'últim disc i que, pel context que hem viscut els últims anys, em ve de gust recuperar. És en aquestes situacions complicades quan t'adones que la força del plural, del col·lectiu, pren sentit.

Quins temes preocupen i fan protestar el Cesk Freixas d'avui?

Els temes que em motiven a fer cançons avui són els mateixos que em motivaven, malauradament, a fer també les meves cançons fa quinze anys, perquè el context polític i social és molt similar, i al final els moments d'opressió i de desigualtat que vivim són pràcticament iguals. Els temes són aquests: el context social; com a les democràcies capitalistes, les grans corporacions, que són les que acaben determinant els models polítics, fan servir l'excusa d'aprofitar els moments de crisi per seguir retallant tot el que té a veure amb l'espectre de les llibertats. Moltes vegades t'adones que allò que dius ja ho ha dit algú altre fa molt de temps i continua vigent, i per aquest motiu en aquest disc nou també recuperaré poesies que van ser escrites fa molts anys però que segueixen explicant situacions d'injustícies equiparables a les que podem viure avui a les nostres societats.

La crisi del coronavirus està obligant molts artistes a explorar noves fórmules creatives durant aquesta situació d'excepcionalitat. En el seu cas ha impulsat el projecte de les anomenades "Cançons de confinament". Què representen per a vostè?

Vaig començar les *Cançons de confinament* com una manera de no perdre una rutina que sabia que, amb la nova realitat, em costaria mantenir com a creador, pel fet de tenir una filla petita a casa, haver de canviar els horaris... costa més organitzar-se, més en un pis de 60 metres quadrats, on queda poc marge per poder concentrar-te. Per això vaig crear les *Cançons de confinament*: temes que jo conec i que intento adaptar a la meua manera, que els gravo i, quedin com quedin, penjo a internet. L'esforç creatiu que aquest procés m'ocupa és relatiu, però a mi m'ajuda a mantenir aquesta rutina creativa del dia a dia. També ha sigut una manera que la meua filla participés en el tema creatiu, ja que li agrada implicar-se en algunes cançons, i ja ens va bé que tingui diferents activitats durant el dia: m'ajuda a triar la cançó i la cantem junts. Un altre motiu que em porta a seguir-ho fent és que hi ha molts sanitaris que m'escriuen cada dia, en el canvi de torn o en un moment de descans, per dir-me que fan servir les meves cançons per agafar una mica d'aire o per destensar la situació que estan vivint. M'arriba molt al fons del cor quan m'escriuen persones que treballen a un hospital o en ambulàncies aprofitant malalts i em diuen que les cançons els fan un servei d'acompanyament.

També l'hem escoltat donant suport a causes solidàries com l'ONG Casa Terra. Considera que aquest confinament pot ser un exercici de consciència per a tothom?

Sí, jo crec que la situació que s'està creant i el que derivarà de tot això ens obligarà a replantejar moltes de les maneres de viure que teníem: potser per primera vegada la nostra generació ens hem sentit molt i molt vulnerables; sí que abans ens havíem sentit vulnerables com a éssers humans, però potser mai havíem tingut tan a prop aquest abisme de veure que l'estructura social i econòmica s'ha anat desmantellant institucionalment durant els últims anys, i en el moment que ho hem necessitat ens hem trobat amb uns serveis públics de sistema sanitari molt precaris. Això ve derivat d'aquesta situació tan crítica en què ens han deixat els nostres governants; no és que sigui culpa directa dels nostres governants, sinó que és el

"És en aquestes situacions complicades quan t'adones que la força del plural, del col·lectiu, pren sentit"

model social i econòmic en què vivim: al capitalisme li ha interessat apagar l'anterior crisi a cop de fer retallades i ens trobem el que ens trobem: falta personal, el personal està molt mal pagat i falta material. I crec que tocarà replantejar-nos moltíssimes coses. Sobretot pensar nous models econòmics i socials i com enfortir aquestes xarxes de suport veïnal; intentar que pobles, barris, ciutats tinguin xarxes de suport per a quan tornin a passar coses d'aquestes, que segurament tornaran a passar. També tocarà replantejar si és gaire ètic que el poder econòmic mani i tingui tant de poder sobre el polític.

Recentment ha publicat el seu nou llibre, *El delta de les paraules*, poesia nascuda dels sentiments de dues situacions personals complexes. De què parlen aquests versos?

El llibre el vaig escriure com un encàrrec i em va semblar un bon moment per treure de dins meu una sèrie de temes que tenia molt agafats al pit. Potser

sonarà molt tòpic, però en el meu cas escriure cançons o poesies m'ajuda a sentir-me una miqueta més alliberat: en compartir amb desconeguts sentiments que creïem que són molt individuals, t'adones que són sentiments que tenim totes i tots i que a vegades, per por de mostrar-nos vulnerables, no acabem de compartir. El meu pare va morir fa quatre anys, i un mes després va néixer la meua filla. Jo vaig tenir molt poc marge de temps per fer el dol de la pèrdua perquè de seguida va arribar la meua filla, i aleshores vaig tenir seriosos problemes per gestionar emocionalment aquest embolic. El llibre em va servir per endreçar aquest nus emocional i parla una miqueta d'això, de la pèrdua de persones que t'estimes i l'arribada de persones a la teua vida.

El llançament del llibre va coincidir amb l'estat d'alarma, tot i que va tenir oportunitat de presentar-lo oficialment. Quina rebuda està tenint?

Estic content, però la situació ha sigut tan estranya... el llibre va sortir una mica més d'una setmana abans de l'estat d'alarma, i la veritat és que tenim pocs inputs; sí alguns que ens diuen que més o menys ha agradat, però tot, incloent entrevistes i presentacions, s'ha parat i el llibre s'ha quedat en *stand-by*, així que no podem saber amb gaire exactitud si ha tingut recorregut. Jo m'atreiria a dir que no i que ha sigut un autèntic problema en el terreny editorial, tot i que el vaig poder presentar a Barcelona i València, però ja va ser en una situació de semialarma, on la gent no s'atrevia massa a anar a actes culturals i tot era força estrany. Esperem poder-ho reprendre quan les autoritats sanitàries ens ho recomanin i puguem seguir l'embranchada que havíem agafat abans de l'estat d'alarma.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

L'estratègia del 'boig'

La política tradicional, especialment en els sistemes democràtics, s'ha caracteritzat perquè els governants fessin allò que era previsible i esperable; que les seves intervencions públiques fossin de natural força avorrides i que les seves actuacions tinguessin a veure amb allò que havien dit i s'havien compromès a fer. La millor política sempre ha estat aquella en què prima l'actitud tranquil·la, l'explicació racional i raonable, la voluntat de transmetre confiança i de posar condicions per l'estabilitat. Ni l'activitat econòmica ni la vida social tenen res a guanyar en situacions d'inconsistència i poc equilibri, ja que tot indueix a la retracció i a l'espera. La bona política és reticent a l'èpica i a la sobreactuació. Els dirigents dels països amb major nivell de benestar resulten escassament coneguts fora de les seves fronteres. Qui coneix els primers ministres de Noruega, de Suècia, de Suïssa, de Dinamarca o d'Austràlia? No és que aquests països hagin tingut la dissort de disposar de líders tímids i de poc carisma, sinó que la cultura política i l'exigència social és la d'eleger i posseir dirigents que s'ocupin, de manera seriosa, d'allò que és col·lectiu de manera continuada i efectiva, sense grandiloqüències, seguint aquella màxima que algun catòlic va definir com "el bé no fa soroll, i el soroll no fa bé".

És força evident que els darrers anys la política ha mudat, de manera bastant generalitzada, cap a una activitat estrident i emocional, on el component d'espectacle s'ha acabat imposant per

damunt de la substància. Temps líquids, inquietos, en què tot es transforma i on els antics equilibris entre capital i treball han saltat pels aires i la confiança en la política i en el bon funcionament dels sistemes democràtics s'han esquinçat. Temps de baladrers, de lideratges polítics en mans de milhomes i de piròmans que creuen que la ciutadania prefereix l'exhibicionisme impúdic més que no pas una bona i tranquil·la gestió. S'han anat imposant, gairebé arreu, les formes populistes d'aquesta dreta desacomplexada de llenguatge extremadament barroer, incapaç de tenir un programa polític digne d'aquest nom, que

La política ha mudat cap a una activitat estrident i emocional

apel·la i fomenta les baixes passions i que com l'emperador romà promet calar foc a la ciutat perquè els súbdits puguin gaudir de l'espectacle. No pretenen canviar res de la realitat que incomoda una ciutadania desconcertada, sinó surfear en l'aparent desgovern i el caos per tal de mantenir els interessos i les hegemònies socials de sempre. Amb les seves sortides de to continuades i les seves *performances* juguen a una certa transgressió revolucionària, però en realitat són radicalment reaccionaris. No construeixen res innovador, no obren perspectives per un nou demà, només pro-

porcionen un desfogament momentani darrere del qual hi ha el no-res.

El context de la pandèmia s'ha demostrat extraordinari per a l'exhibició de líders polítics que practiquen l'estratègia del *boig*, que resulten absolutament imprevisibles, que poden deixar anar qualsevol ocurrència, que poden dir una cosa i poc després justament la contrària sense cap mena de rectificació formal i sense que sembli que passin cap mena de vergonya. En aquest estil, resulta força obvi que ha excel·lit Donald Trump. Que el dirigent de la principal potència mundial afirmi que el virus es combat injectant-se lleixiu no és ridícul, sinó tràgic, com ho és que Jair Bolsonaro al Brasil aboni les concentracions per portar la contrària a la ciència que demana, des del coneixement, el confinament social. Perquè d'això es tracta precisament, de portar la contrària a la raó, al sentit comú, a la correcció política i, especialment, a la cultura democràtica. Una estratègia, la de dir bajanades, que no ha quedat reduïda ni molt menys a aquests dos mandataris. A Europa, i també a Espanya, abunden. L'argumentari demencial i les actituds desafiantes contra tota lògica impregnen el discurs forassenyat de tota la dreta identitària europea, de Gran Bretanya a Polònia, que pretén tapar la seva niciesia amb elucubracions sobre conspiracions xineses i interessos geopolítics o fins i tot genocides que podrien estar ocults. La incertesa i la por acostumen a donar vida als monstres.

Susanna Barquin

DE ROSSEGONS

La salut de Roemer

Milton Roemer. Crec que val la pena recordar el nom d'aquest metge, sociòleg i activista nord-americà per diversos motius. El més important és que va ser l'autor de la constant: un llit construït és un llit ple. Això vindria a dir que els professionals sanitaris fan servir tots els recursos que hi ha disponibles, i que l'ocupació està relacionada amb l'oferta de llits. També va trobar que el volum del sector privat de salut tendeix a ser inversament proporcional a la dimensió i abast dels programes públics. Una traducció lliure d'aquestes afirmacions podria ser que no val la pena augmentar els llits als hospitals perquè sempre estaran plens, i en tot cas ja ho farà el sector privat, que també s'ha de guanyar la vida.

La llei Roemer va servir d'excusa per a la destrucció de llits hospitalaris a Espanya. Diuen, o deien, els experts que la simple creació de llits hospitalaris no

soluciona els problemes de llistes d'espera, atenent a la llei Roemer.

Les xifres són les xifres, tanmateix, i el cert és que se'n van destruir. L'any 2001, la ràtio de llits per habitant a Espanya era de 3,6 per cada mil habitants. A 2017, havia baixat fins a 3 llits per cada mil habitants. A Itàlia, la ràtio és de 3,2; a Portugal, 3,4; a Grècia, 4,2; a Bèlgica, 5,6; a França, 6; a Àustria, 7,4; a Alemanya, 8. Fora d'Europa, per exemple, Rússia en té 8,1; Corea del Sud, 12,3, i el Japó, 13,1.

Hem de prendre mesures, és clar, amb una pandèmia vírica, que no se'n estressi el sistema hospitalari que amb tanta alegria ens vam dedicar a estressar. Calia contenir la despesa d'uns professionals de la medicina que no miren prim a l'hora de gastar. I mentre es va contenir la despesa, no es va fer cas d'aquells que alertaven que les epidèmies víriques són cícliques i que cal estar preparats.

Novament és qüestió de xifres. Durant la temporada 2017-2018, la grip estacional va afectar 800 mil persones a Espanya: 52 mil van haver de ser ingressades, i, malauradament, en van morir prop de 15 mil. Els hospitals es van veure també col·lapsats. I, la veritat, potser és una constant que a llit construït llit ple, però també hauria de trencar-se la constant que Espanya tingui unes ràtios de llits per habitant tan baixes.

Roemer, per cert, no va ser un personatge fosc i cínic, al contrari. Durant la Segona Guerra Mundial, va treballar per a la planificació de la implementació de l'assegurança nacional de salut als Estats Units que no va prosperar. I va ser també un defensor de la medicina preventiva en un temps en què la pràctica era sobretot curativa. Es va traslladar al Canadà quan va començar a ser perseguit pels maccarthistes, i posteriorment es va incorporar a l'Organització Mundial de la Salut.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Dolors Altarriba

Un món en paral·lel

Els mormons eren, amb dades de l'any 2017, el 23% de la població de l'estat d'Idaho. Són el grup més nombrós de seguidors d'una religió després dels que es consideren no afiliats a cap religió, que són el 29%. És la segona comunitat amb més membres mormons dels Estats Units, per darrere de Utah. Aquests precristians són els seguidors de John Smith, el suposat profeta a qui se li va revelar la doctrina que va crear l'església de Jesucrist dels Sants dels darrers dies, que és com es diu aquesta església. Va néixer a Fayette, Nova York, el 1830 i amb el fundador ja mort els seus seguidors van arribar a Idaho el 1855 per primer cop.

Tara Westover va néixer en aquest estat i era mormona com tota la seva comunitat. Però dins d'aquesta, la seva família era més ortodoxa que ningú i vivien apartats de qualsevol punt de la societat que els pogués *contaminar*. Això vol dir que ella no va anar mai a escola fins als 17 anys. El seu destí era el de la dona a la cuina, sense cap poder en el nucli familiar, que el té sempre l'home. La família és la base d'aquesta comunitat. A *Una educació*, Westover, que ara té 34 anys i és doctora en Història per la Universitat de Cambridge, explica, a partir dels seus diaris, com ha estat la seva vida. No és en cap cas una quimera escriure una biografia amb només 34 anys perquè realment

ha viscut ja més d'una vida. La diferència entre el seu món fins als 17 anys i fins que va començar a aprendre i anar a la universitat pel seu compte (oficialment comptava que havia estat educada a casa, però a casa només es llegia la Bíblia i es treballava a l'abocador de ferro del pare o al pròsper negoci de l'homeopatia i les herbes curatives de la mare).

És una biografia però es llegeix com una novel·la i per això pot interessar també un ampli sector de lectors. Són unes memòries esgarrifoses però que sedueixen el lector en tot moment. Esgarrifoses perquè es fa molt difícil entendre que no es rebel·lés abans pel que li toca viure, però està clar que quan no hi ha coneixement no es pot triar. En aquest sentit, el llibre és una oda a l'aprenentatge, al coneixement i als llibres. La història familiar té de tot: violència, malaltia mental, masclisme en estat pur..., però res d'això s'entén com a tal perquè és Déu i la fe en aquest el que preval per sobre de tot. Tot i les seves ganes de mantenir el lligam amb el lloc de la infantesa i la família, Westover fa un procés cap a nous coneixements i es queda fora d'aquest món.

Un món en paral·lel absolutament diferent però que se situa en el mateix temps que l'actual. Les seves són com a mínim dues vides.

UNA EDUCACIÓ

Autora: Tara Westover
Traducció: Anna Torcal i Salvador Company
Editorial: Més Llibres
Lloc i any d'edició: Barcelona, 2018
Nombre de pàg.: 427

Anna Ruiz Mestres

Al segle X els comtes volien una marca pròspera, segura i culta

Heus aquí una novel·la històrica escrita a quatre mans ambientada en les terres de Marca, on els atacs dels musulmans feien la vida complexa i difícil per a serfs i per a nobles.

En l'època del comte Sunyer (fill de Guifré el Pilós) i la dels seus fills Miró i Borrell, Catalunya ja havia iniciat la separació del domini franc. Estem en ple segle X, gestionarem la creació d'un priorat benedictí a la marca de Mediona i veurem com Sunyer (890-950) va organitzar una expedició sota les ordres de Gotmar, l'abat del monestir de Sant Cugat (els anys 944-954), a Còrdova, per negociar una treva amb Abderrahman III (891-961).

Aquest és el rerefons històric de la novel·la, però la trama passa per la marca de Mediona, pel palau comtal de Barcelona i pel califat de Còrdova. Els personatges de ficció es barregen amb els personatges històrics, aspecte en què els autors i la nostra novel·la cavalleresca han excel·lit. Penseu en el *Curial e Güelfa*.

La narració parteix de Mediona, quan el monjo Ponç viatja a Rivus de Berilas per construir-hi un monestir, cosa que no plau al comte de la Marca, Jeroni, que acabarà ofenent greument els comtes de Barcelona. Vet aquí el conflicte! Tot això salpebrat amb els amors entre el fill del comte, Guillem, i la filla d'un pagès de la Marca, Joana, que

aconseguiran casar-se després de moltes peripècies i ser els nous senyors de la Marca de Mediona. Aquesta història s'entrecruarà amb les aventures d'un serf de Mediona, Lluç, que s'embarca a l'expedició andalusina i li canvia la vida.

L'habilitat dels autors fa que el viatge es visqui amb intensitat i que ens obri les portes d'una època on la superioritat musulmana impactava. A Còrdova, hi vivien jueus, cristians i musulmans, amb llibertat religiosa, i els nens i nenes anaven a l'escola (impensable en els comtats catalans), i això s'entrecruava amb el luxe, la higiene, la impressionant enginyeria i la magnificència del palau i de l'harem del sultà. Tot descrit amb habilitat i minuciositat. És apassionant també conèixer la Barcelona comtal, amb la reina Riquilda i els seus fills, i les voluntats d'expandir la Catalunya vella per fer-ne una terra pacificada, progressista i un poble culte.

L'encant del món musulmà ens recorda les històries de *Les mil i una nits*, amb la preferida del sultà i les seves dames, especialment Inge, que robarà el cor del cristià Lluç. Sembla, doncs, una crònica, on s'intueix la destresa literària dels autors, propera a les cròniques de Jaume I o de Ramon Muntaner.

L'estructura de 26 capítols, encapçalats en llatí, és juganera i divertida, saltem d'un espai a l'altre: la Marca de Mediona, Barcelona i Còrdova esdevenen una minuciosa cartografia dels llocs i dels sentiments, emocions i tensions dels seus habitants.

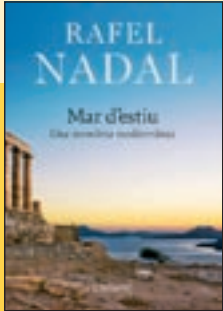
No us podeu perdre aquest viatge vers els orígens d'aquesta nació. Una emocionant lectura d'un pas-sat remot, el de la Marca de Mediona.

TERRA DE MARCA

Autor: J. Romeu i J. Font
Editorial: Gregal
Any d'edició: Barcelona, 2019
Nombre de pàgines: 358

LECTURES CONFINADES

'Mar d'estiu'
Rafel Nadal
Univers

Amb aquest títol, el segell Univers obre la col·lecció Joie de Vivre. Ho fa amb el novel·lista Rafel Nadal, que aquí es decanta del tot cap a la prosa memorialística per parlar dels seus records relacionats amb cinc illes del Mediterrani: Stromboli, Hidra, Xipre, Portlligat i Icària. Cada un d'aquests llocs, relacionat amb moments de la seva vida.

'Àngels caiguts'
Susan EE
Obscura Editorial

Un projecte editorial que va néixer just abans del confinament i que debuta amb el nom de Susan EE. Aquesta autora nord-americana va passar d'autopublicar-se els llibres a veure'ls convertits en *best-sellers* mundials del gènere fantàstic, orientat sobretot als joves. *Àngels caiguts* és el primer volum de la trilogia *Penryn i la fi dels temps*.

'Good bye, veritat'
Joan Garcia del Muro
Pagès Ed.

L'obra guanyadora del Premi d'Assaig Josep Vallverdú de 2017 és una reflexió sobre aquest fenomen que en els nostres temps hem convingut a designar com a *postveritat*. Ja no es tracta que un discurs sigui més o menys vàlid per si s'adequa a la realitat. Ara es tracta d'una qüestió de poder. La veritat ha esdevingut una mercaderia més.

'Mic. El drac sense foc'
TV3
La Galera

Aquest llibre per als més petits sobre la llegenda de Sant Jordi amb un drac sense foc i un cavaller que té gana arriba, per culpa de la pandèmia, quan ja ha passat la festa. Es tracta d'una nova aventura del Mic, el conegut nino de llana creat per TV3, que torna amb aquesta aventura en què el Cincsegons ajudarà en Mic a fer un llibre.

'Troncal'
Esteve Plantada
LaBreu Edicions

El periodista cultural, crític literari i escriptor granollerí Esteve Plantada publica aquest nou recull. Els poemes de *Troncal* parlen del caos en què ens ha tocat viure –ja abans de l'actual crisi– i malgrat tot destil·len una esperança en el nosaltres. Un poemari que parla, al capdavant, de les expectatives i dels desitjos d'aquest segle XXI.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

endrets
Geografia Literària dels
Països Catalans
www.endrets.cat

Llorenç Soldevila

Capella de St. Eudald

“Campanes de Sant Eudald

Campanes de color d'or que per batalls teniu ales campanes de Sant Eudald! – amb dring de gotetes d'aigua, amb sentors de grans de blat i farigola aromada...

Campanes que ens recordeu –vaporoses i galanes– que el Màrtir és triomfant, que la llavor és viva encara, que la ferida és de llum i l'olor rosa esclatada.

No falteu cap any pel maig, ompleneu carrers i places de cantarelles gentils que entonen veuetes d'àngels, campanes de Sant Eudald, campanes, dolces campanes!”

Joaquim Boixés

AUTOR
Joaquim Boixés
i Sabatés
(1926-1997)

OBRA
'Del meu Ripoll'
Ed. Maideu (1996)

INDRET
Capella de Sant
Eudald

MUNICIPI
Ripoll

COMARCA
Ripollès

Entrant a l'església del monestir, a mà dreta, hi trobem la capella dedicada a sant Eudald, patró de Ripoll. La tradició (poc fidedigna) el presenta com a nascut a la Llombardia al segle V. Convertit al cristianisme, va ser monjo, sacerdot a Portvendres, on fou deixeble de l'eremita Pançraç de Portvendres. D'allí va exiliar-se a Tavèrnoles (Urgell) i va ser mort a Acs (Arieja) en temps d'Àtila. Altres tradicions el fan viure al segle VIII i morir a mans dels musulmans. La tradició ripollesa el fa nadiu de Tolosa i mort pels vàndals. Podem llegir-hi el poema que Joaquim Boixés va dedicar a les campanes que anuncien la santedat del màrtir. Ara que som en vigílies de Sant Eudald, 11 de maig, dia de Sant Eudald i festa major a Ripoll.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

119

LÈXIC

Expressions del tèxtil (I)

Cada cultura poua la inspiració del que veu, viu i observa en la quotidianitat. En el nostre cas, a Catalunya, com que la indústria tèxtil ha tingut un pes important en l'economia del país, la llengua n'és plena de referències. Com veurem avui i les pròximes dues setmanes, tenim una riquesa lingüística digna de ser preservada.

Per exemple, diem que algú **té mala peça al teler** quan té una malaltia molt greu, però també, amb un sentit més general o inconcret, quan ens trobem en alguna situació difícil. La peça és una porció de teixit de manera que abans es cobrava a tant la peça, sobretot la gent que teixia a casa.

Així mateix, emprem l'expressió **tenir llana al clatell** quan hom és poc despert, o es diu també d'una persona que s'enganya fàcilment. Continuant amb la llana, **anar per llana i tornar esquilat** és intentar fer una cosa en profit propi i sortir-ne perjudicat. I més llana encara, **uns tenen la fama i altres carden la llana**, que vol dir que tenen la reputació aquells que no han treballat per aconseguir-la. També pot significar que a alguns se'ls atribueix una cosa negativa mentre que en realitat d'altres fan igual o més. I finalment, **penjar d'un fil** significa que falta molt poc per perdre alguna cosa, estar al límit.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de **vic.ass@cpnl.cat**

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ENGLISH IN A BITE

ANGLÈS

The stay at home quiz

Pub quizzes are a type of quiz held in a, you guessed it, pub! They were created to increase custom in pubs on quiet nights, for example midweek, and are an important part of British Culture. While the topics covered can be varied, there are usually different rounds, for example a picture round, a general knowledge round, and a music round.

Across the UK people are still talking part in pub quizzes during the lockdown, but from their living rooms. Pubs... groups of friends... it seems everyone is organising their own virtual quizzes.

So, we've prepared this quiz for you to exercise the old grey matter. This week it's a film round and a general knowledge round. Next week, who knows?

CATALÀ

El concurs Queda't a casa

Els concursos de pub són una mena de concursos que es fan, ho heu endevinat, al pub. Es van crear per augmentar la clientela als pubs en nits tranquil·les, per exemple a mitja setmana, i ara són una part important de la cultura britànica. Mentre que els temes que s'hi tracten poden ser molt variats, normalment hi ha diferents rondes, per exemple una ronda de pintura, una de coneixements generals i una de música.

Per tota la Gran Bretanya la gent continua prenent part en aquests concursos durant el confinament, però ho fan des de la sala d'estar de casa. Pubs... grups d'amics... sembla que tothom estigui organitzant els seus propis concursos virtuals.

Així doncs, hem preparat aquest concurs per a vosaltres per exercitar la matèria grisa. Aquesta setmana va de cine i coneixements generals. La setmana que ve, ja ho veurem?

FILM ROUND / RONDA DE CINEMA

Name the film from the characters / Digues com es diu la pel·lícula on sortien aquests personatges

1. Mia Wallace, Vincent Vega and Honey Bunny
2. Norman Baters, Lila Crane and Sheriff Al Chambers
3. Scarlett O'Hara & Rhett Butler
4. Tyler Durden & Angel Face
5. Sloth, Chunk & Data

GENERAL KNOWLEDGE / CONEIXEMENTS GENERALS

1. Can you name the 6 weapons used in the original game of Cluedo?
2. What is the difference between a Western Dragon and a Chinese Dragon?
3. Which TWO actors have both won an Oscar for their performance of the same character?
4. What is the biggest planet in the solar system?
5. Which 5 European countries have a vertical tricolour flag?

Les solucions de la setmana anterior: ■ 1 c; ■ 2 a; ■ 3 d; ■ 4 b; ■ 5 d

CONCURS NARRATIVA CURTA - 2n classificat 2017

FUGIR DE LA GUERRA

Miracle Sala Santa Maria d'Oló

Il·lustracions: Maria Peix

Què ens va passar, amics meus, que durà tan sols la fugacitat d'una nit?

Izet Sarajlic

—Ja hi tornes, pare, ets un pesat —va dir l'Aisha mentre servia els plats. Encara que fos el seu pare, ja no podia aguantar més històries sobre la guerra. Que si havia defensat la biblioteca de Sarajevo, que si havia presenciat la matança del mercat, que si havien gastat tot el mobiliari per escalfar-se...— Buf, pare, no passarem mai pàgina?

L'Aisha reconeixia els dolorosos estralls que havia causat la guerra al seu país, els mateixos que niaven en molts conflictes arreu del món: morts de familiars i amics, gana, desaparicions, veïns renyits, fred, massacres, fugitius... Escenes de pànic i destrucció que no s'obliden mai més. Ho sabia, i compadia aquella terrible experiència. Però ella, que era jove, que havia nascut quan ja s'havia

L'Aisha reconeixia els dolorosos estralls que havia causat la guerra al seu país, els mateixos que niaven en molts conflictes arreu del món: morts de familiars i amics, gana, desaparicions, veïns renyits, fred, massacres, fugitius...

signat la pau, fràgil, sí, però pau, que tenia fins i tot algun amic serbi, ella, que no havia conegut ni els avis, ni els tiets, a qui la guerra havia segat la vida, ella, l'Aisha, desitjava pensar un futur en blanc, on pogués escriure esperances sense taques vermelles.

Mentre engolia la sopa de cols va decidir que abandonaria el pare, almenys durant una temporada. I seria en secret. Aquell vespre mateix prepararia una motxilleta i aniria muntanya avall. Tal com havia fet la seva mare un any abans, cap a la capital. Si la buscaria o no, ja en parlariem. El seu pare no es treia Sarajevo de la boca, però la veritat era que vivien en un petit mas, apartats de tot i de tothom. Ell no tolerava parlar d'un canvi de residència, per molt que l'Aisha insistís que anessin a la ciutat, que no volia caminar tant per arribar a l'institut. Que volia tenir els amics més a la vora. Que ja he sentit mil vegades les teves bregues i aventures, pare.

—O junts, o sola, però marxaré —L'amenaça de la noia era constant, però el pare no se l'acabava de creure. Encara la veia com una nena.

Total, pensava l'Aisha, per un camp de quatre patates i un ramat de mitja dotzena d'ovelles. Com que la guerra els havia tornat pobres, au, cap a la serra per intentar sobreviure. Però, i les mines? El seu pare li havia prohibit que s'allunyés del traçat dels camins, ni que fos un pam: prohibit! N'estava tan sembrat, que feia por.

Va agafar pa i formatge, una llibreta, un bolígraf, el mòbil, el carregador i una bateria de recanvi, una llanterna, mocadors de paper i calces netes. I un paquet de tabac, l'encenedor i uns quants

marcs que va sostreure de la caçadora del seu pare. T'ho juro que t'ho tornaré multiplicat, li va dir a la cartera on l'home guardava els diners. Calculava caminar un parell de dies fins a Sarajevo, on vivia la seva mare. Últimament la dona se n'havia desentès força, perquè el seu nou marit deia que els adolescents li provocaven urticària. Però l'Aisha comptava espavilar-se, tant si era ben rebuda com si no. Potser podria anar més lluny i tot, fora del país, com tants altres joves.

Malgrat que estava ben determinada, just posar el peu al pati de fora, aprofitant que el pare ronca-va de valent, vençut per la son i mitja ampolla de vodka, ja li va saber greu. El defecte més gros de l'home era tenir el record de la guerra tan present, no sols al cap sinó també a les cames: coixejava encara una mica, de resultes d'un salt fugitiu mal executat. L'Aisha no li retreia pas aquesta remembrança física, més aviat això és el que més la comovia. Tot observant la casa, li va prometre, xiuxiuejant, que tornaria i el salvaria d'aquella tràgica memòria. Va fer un petó al front al gos i va tirar avall, seguint la carretera de pedres cap a Sarajevo. Penjada al cel, una lluna partida semblava que se'n reia. Però la seva llum va acomboiar la noia fins que es va esquitllar entre les muntanyes.

Llavors, la foscor, gairebé completa, va difuminar els contorns i l'Aisha va aturar-se per acostumar els ulls a la nit. Al cap d'un moment ja recorria la pista sense necessitat d'encendre el lot. I no va trobar cap ànima vivent fins que va ser prop d'un rierol. Només sentia la fressa de l'aigua, però, entre les soques d'uns arbutos, va distingir el moviment d'una ombra de dues cames. Primer va pensar que era un ós. I preferia que fos qualsevol bèstia abans que un home. Des de l'època d'aquella guerra maleïda, uns quants anys anterior al seu naixement, molts tipus havien acabat amb el cervell girat i rondaven perduts per tot el país. Mai no podies saber quina en portaven de cap, i com que venien d'on venien no miraven prim a l'hora de buscar-se la vida. Va col·locar-se en posició d'alerta, darrere unes feixes.

Però abans que ella pogués reaccionar, la silueta ja l'havia clissada i li feia un crit. Mala sort, era un home! L'Aisha va voler plantar-se a córrer, però els peus li van fer ventosa i li van quedar enganxats a terra. L'individu s'hi va acostar aixecant els braços i la noia va encarar-li la llanterna, com si fos un arma. No era pas jove, portava una barba grisa de setmanes i tenia uns ulls grossos i negres sobre les galtes eixarreïdes. Duia un farcell de roba penjat a les espatlles. Va començar a garlar, dient-li alguna cosa que l'Aisha no va entendre, però semblaven paraules tranquil·les, com de disculpa. Ella va asserenar-se i, pensant que li havia de respondre, per educació, li va engaltar que anava a Sarajevo, tal qual i en bosni autèntic. L'altre va assentir amb un somriure i es va picar el pit, com si digués que ell feia el mateix recorregut. Després va continuar gestualitzant i ella va interpretar que li demanava si es podien fer companyia

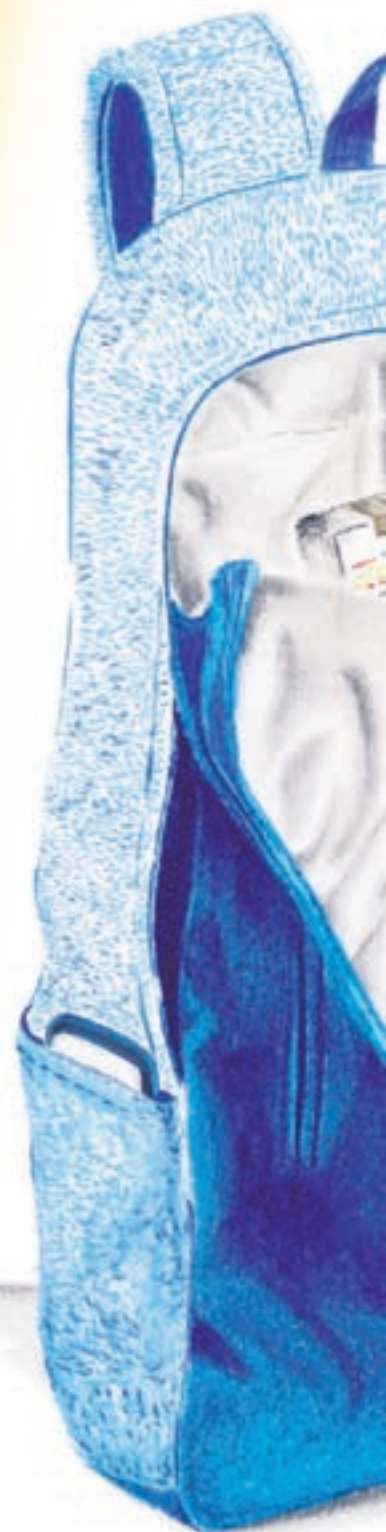
fins a la ciutat.

—D'acord —va manifestar la noia. I va dir: —Aisha.

I ell va contestar: —Marwan.

I en acabat van caminar tota la nit, l'un al costat de l'altre, sense dir-se res més. Què es podien explicar a les fosques i en plena marxa, si no compartien la mateixa llengua? Els únics sons de la ruta venien dels torrents, de la brisa, d'alguna carretera llunyana, i de les merles. Al cor de l'Aisha, el seu cant augurava un final feliç.

Amb la primera llum del dia, ell va agafar-li un

M. Rossiadell'estoma

colze i va assenyalar el bosc circumdant. L'Aisha li va llegir la cara d'ansia i el desig d'apartar-se de les vies habituals per arribar a Sarajevo. Mare meva, va pensar la noia, un fugitiu. Però tenia ganes d'ajudar-lo i, sobretot, preferia no estar sola. Marxarien camps a través. Al cap i a la fi, a tots dos els interessava passar desapercebuts. Però, i les mines? Ella va fer "pum!" i va agitar els braços perquè l'home l'entengués. I ell es va parar i es va posar les mans al cap. Semblava que deia que ell se la jugaria igualment, que s'estimava més les mines dels tossals que una captura in fraganti al mig de la carretera, però li suggeria que ella continués pel camí bo. Ah, no, ara ja no et puc deixar. I tots dos van enfilar-se pel marge i van entrar al turó, amb peus de plom. Al cap de poca estona, refiats del terreny, aixafaven les pedres amb un atreviment complet i de vegades ella, per fer broma, cridava "pum!", ell saltava d'espant i llavors reien plegats.

Quan el sol ja brillava més desvergonyat, van aturar-se en una clariana. L'Aisha va treure el pa i el formatge i van esmorzar.

Aleshores ja parlaven, cadascú a la seva manera. Els feia

sentir més companys. L'home va abaixar el cap unes quantes vegades, com si digués gràcies, gràcies, mentre queixalava el formatge amb una boca de dents escantonades. Tot ell feia feredat, ara que es podia veure bé. Estrips a la camisa, pantalons enfangats, ungles mal tallades i brutes. Però l'Aisha no s'impressionava per poca cosa. Com que el mòbil no tenia cobertura en aquell indret, es va servir de la llibreta i el bolígraf per dibuixar un mapa del món, i així va saber que en Marwan venia de Síria i s'escapava de la guerra.

—Oh no, un altre com el pare!—va exclamar-se, i va agrair no entendre'l per no haver de sentir explicar més desgràcies. Va fer una cara com de llàstima i després va posar-se un palmell a la galta. Era hora de dormir. Necessitaven descansar per reprendre el viatge i atènyer el seu destí amb condicions.

No es va despertar fins al migdia, i perquè en Marwan la sacsejava quequejant el seu nom, molt fluixet. L'Aisha es va fregar els ulls i va mirar en la direcció que li indicava l'home, esparverat: de dintre el bosc venia el so d'algú que trepitjava fullaraca. Van gatejar quasi aplanats fins a una roca i van esperar, inquietos, què o qui sortiria a la clariana.

Potser ara sí que és un os, es va dir l'Aisha. O alguna feristela. Però en parar més bé l'orella, va saber, abans que ningú fes acte de presència, de qui eren aquells passos de ritme trencat. En efecte, de darrere uns matolls no va trigar a aparèixer la figura torta del seu pare, que va repassar la clariana amb una expressió esbarriada. La mare que et va parir!, va cridar tot d'una, en descobrir la filla evadida, i el siríà ja estava a punt de fugir cames ajudeu-me, si no fos que ella li va tibar els pantalons per dissuadir-l'en, fent-li veure que aquell subjecte era inofensiu. I a més, els atraparà en un tres i no res. No calia gastar forces en córrer, tant li feia que fos

No es va despertar fins al migdia, i perquè en Marwan la sacsejava quequejant el seu nom, molt fluixet. L'Aisha es va fregar els ulls i va mirar en la direcció que li indicava l'home, esparverat: de dintre el bosc venia el so d'algú que trepitjava fullaraca.

coix. Quin un! Malgrat que ambdós homes fossin aguerrits per la guerra, el seu pare gaudia de més avantatges per a una hipotètica baralla o persecució: el sofriment li queia més lluny, era més jove, o almenys ho semblava, i, sobretot, jugava en camp propi. En Marwan no es va moure i l'Aisha va entomar el ruixat de malediccions sense interrompre el seu pare.

—I les mines?—la increpava ell, de tant en tant, amb gestos apocalíptics.

El va deixar esbafar-se i després, quan el va creure assossegat, li va presentar el company de fuga. Els dos homes van fer-se una encaixada i van inclinar el cap, saludant-se cadascú en la seva llengua. El pare els va conduir al cotxe i seguidament cap a la casa de la serra.

Unes setmanes més tard, el siríà ja xampurrejava bosni i va resultar ser un pastor i un pagès de primera. Tant les ovelles, com el gos, com l'hort i el pare de l'Aisha s'havien revifat amb aquella nova incorporació a la masia, i la noia es va conformar a passar l'estiu a la muntanya. El seu pare li va prometre que a la tardor la portaria a la capital, que podria estudiar allà si volia abandonar l'instítut de la comarca. Ja negociarien el com amb la seva mare. L'Aisha, però, hi havia deixat de donar importància, fins i tot se n'havia oblidat una mica, i es distreia amb els llibres que tenia a l'habitació, l'ordinador, el mòbil i la seva llibreta. Ara que el pare disposava d'un contertulià a *tutti pleni* per intercanviar les vivències de la guerra, no li feia cap falta fugir. I pensava que, més endavant, a la universitat, es podria fer experta en la desactivació de mines.

Sortia a l'eixida del mas i olorava el ventijol que bufava del cantó dels Alps. Un tros enllà, a la llinda del bosc, les merles flirtejaven trenant melodies.

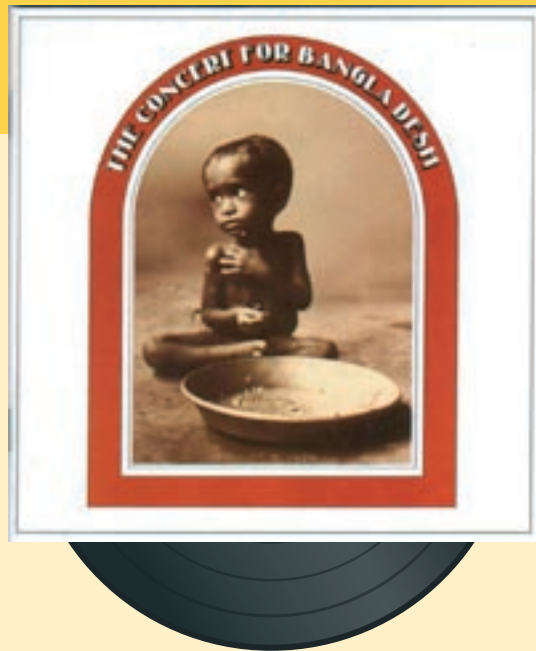
MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

GEORGE HARRISON
'The Concert for Bangladesh'
 Capitol, 1971

L'1 d'agost de 1971, George Harrison va organitzar en temps rècord un doble concert (tarda i nit) al Madison Square Garden de Nova York per ajudar els refugiats bengalís de la guerra entre l'Índia i el Pakistan. El resultat va ser aquest disc, *The Concert for Bangladesh*, triple en vinil i doble en CD. Harrison no estava sol, ni molt menys, sinó que va reclutar unes quantes lluminàries del rock: Eric Clapton, el seu company dels Beatles Ringo Starr, Billy Preston, Leon Russell, que fa una versió bestial del "Jumpin' Jack Flash" dels Rolling Stones, el grup Badfinger i, com a sorpresa no anunciada, Bob Dylan, que va interpretar cinc de les seves cançons més conegudes dels anys seixanta, acompanyat pel mateix Harrison a la guitarra, Russell al baix i Ringo a la panderoleta. El començament espanta una mica,

amb un llarg tema interpretat per un grup indi comandat per Ravi Shankar i la seva famosa cítara. Això sí, Harrison és el principal protagonista, interpretant peces del seu exitós disc de feia un any *All Thing Must Pass*, però també recuperant-ne algunes de la seva etapa Beatle, com "Something" o "Here Comes the Sun". El disc sona de meravella i es pot considerar el primer concert benèfic de la història del rock i predecessor dels que vindrien després, sobretot a la dècada dels vuitanta.

EL TEST
Jacint Torrents (Pelat i Pelut)

Primer instrument que vas tocar? La guitarra clàssica amb 7 anys. **Volia tocar l'elèctrica però era massa petit.** **Primer grup del qual vas formar part?** Mínim Attack, una banda de versions de punk amb amics de Folgueroles. **Primer disc que et vas comprar?** *Legend* de Bob Marley and the Wailers. **Quants discos tens?** No gaires. Tiro molt de Spotify. **Salva'n tres.** *Vafalungo*, de Dusminguet; *For Emma, Forever Ago*, de Bon Iver; i *Salvavidas de hielo*, de Jorge Drexler. **Un concert (com a públic) per recordar.** John Butler Trio el 2018 a Wollongong, a Austràlia. I més recent, un concert confinat de Sílvia Pérez Cruz des de casa seva.

NOTES

Comencen els concerts 'confinats' a l'aire lliure

Miquel Abras ha estat el primer artista català a fer un concert públic a l'aire lliure. Va ser el passat 1 de maig a Celrà amb motiu de la festa major d'aquesta població gironina. El concert, però, va ser confinat i encetava el cicle *Tothom a casa, i la música a la plaça!* I com funcionen aquests bolos? Doncs es fan a l'escenari que l'organitzador vol i s'emeten en directe per *streaming* (en el cas d'Abras pel Facebook de l'Ajuntament i per Ràdio Celrà). La iniciativa ha estat impulsada per l'agència U98 Music i ja hi ha altres promotors i empreses de sonorització que l'estan oferint. L'objectiu? Oferir un model d'actuació que permeti als grups recuperar el seu catxet d'artista, donar feina a tècnics i retornar la música a la gent. I sempre, amb totes les garanties sanitàries.

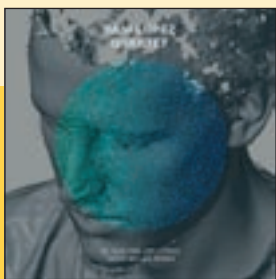

Tanca la revista 'Rockdelux'

En només una dècada l'univers musical que fins ara havia acompanyat tota una generació se n'està anant en orris. Al tancament de botigues de discos –ni a Osona ni al Vallès ni al Ripollès ja no en queda cap– i de moltes sales independents de concerts aquesta setmana cal afegir-hi l'adéu de *Rockdelux*, una de les revistes musicals més rellevants de l'Estat espanyol. La capçalera ha anunciat que el número d'aquest maig serà l'últim després de 35 anys ininterromputs sortint al carrer. La crisi del coronavirus i els canvis a la indústria musical han precipitat la decisió. La música sobretot de caire independent, doncs, es queda sense un altre dels seus estendards.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

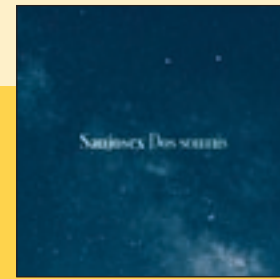
Jordi Sunyer

DANI LÓPEZ
QUARTET
'El que fan les coses quan no...'

...les mires. Aquest és el títol sencer del disc de debut del garrotxí Dani López, fins ara conegut per haver produït discos d'El Pot Petit i per ser un dels saxofonistes clàssics amb més projecció del país. A l'àlbum hi conviuen tradició i experimentació i el resultat final, en alguns moments difícil de digerir a la primera escolta, és una curiosa macedònia musical amb jazz, música contemporània, músiques d'arrel i alguna pinzellada de pop. López, que és un tastaolletes, toca saxos, flautes, el piano, sintetitzadors i canta. Costa però un cop t'hi capbusses val la pena.

ISAAK AGUILÀ
'Des de casa'

De cançons fetes des del confinament n'hi ha dotzenes. Centenars, fins i tot. De discos, en canvi, crec que el del cantant de Rubí Isak Aguilà és el primer. Ell mateix explica que s'ho ha fet tot *des de casa* entre el 16 i el 27 de març. Cada dia feia una cançó. Al matí l'escrivia i a la tarda la gravava. I el diumenge, com a bon catòlic (o no), descansava. El resultat final és un disc de cançó amb regust pop amb peces que es nota que estan fetes a l'era del coronavirus com *Egoisme* o *Tot anirà bé*. Ah! Aquesta darrera no és una versió d'en Joan Dausà.

SANJOSEX
'Dos somnis'

El darrer disc amb material inèdit de Sanjosex era *Festival* i es va publicar el 2014. Després va venir el grandios *Càntut* amb Carles Belda i també una paternitat que han fet que la reaparició discogràfica del de la Bisbal es fes esperar. Però l'espera ha valgut la pena. A *Dos camins* torna el millor Sanjosex amb la seva banda habitual, unes lletres marca de la casa i aquell so únic que gràcies al timbre de la seva guitarra clàssica és ben reconeixible. La llàstima és que el disc només té sis peces (es fa curt) i que de moment només es pot trobar en format digital.

SOUND AND VISION

Solé / solemusic.cat

'From Here to Before'

En la història del pop, la llista dels que podrien haver triomfat és immensa, molt més que la dels que van aconseguir ser alguna cosa, i val molt la pena explorar-la. Perquè estem parlant de persones que van tenir a tocar una carrera musical fructífera i que tenien aptituds per triomfar, però que, per una cosa o per una altra, la cosa se'ls va torçar. Qui sap quants talents enormes ens hem perdut per circumstàncies que no tenen res a veure amb l'art. Alguns, però, no s'han perdut del tot, sortosament. Com Vashti Bunyan.

Jo fins fa una setmana no havia sentit mai aquest nom. I després de conèixer la seva història, és bastant lògic: el seu àlbum de debut, *Just Another Diamond Day* (1970) va passar pràcticament desapercbut i ella va abandonar la música fins al 2005, en què va gravar el segon disc, *Loo-kafterking*. Trenta-cinc anys d'inactivitat artística, que va tenir continuïtat amb un tercer disc nou anys després. És clar, amb aquest ritme és difícil, però tot té una explicació i se'ns desplega amb delicadesa suprema en el documental *From Here to Before* (Kieran Evans), que podeu veure en aquest enllaç, en anglès original sense subtítols: <http://app.amam.cymru/kieran-evans/832>. Una absoluta delícia.

De molt joveneta, Vashti Bunyan va abandonar casa seva i amb el seu xicot van empen-

dre un viatge amb carro des de Londres fins a l'illa de Skye, a Escòcia. Buscaven una manera de viure primitiva, pura, en contacte amb la natura i amb les coses senzilles i fetes a mà. Mentre els anys 60 bullien a les ciutats angleses, amb tota la música, la cultura i la política en plena revolució transformadora, els dos joves s'allunyaven de tot allò nord enllà, per camins i carreteres secundàries, a través de l'idíl·lic paisatge rural de l'illa. En molts moments, a mercè de la sort i la bondat de la gent. I pel camí, Vashti Bunyan anava component cançonetes tranquil·les que cantava amb el seu filet de veu. Per no revelar gaire més, us diré que aquestes cançons van arribar a les orelles adequades i es van acabar traduint en un disc del qual ni déu no va tenir notícia fins que algun esperit romàntic va tenir la feliç idea de reeditar-lo en CD l'any 2000. Allà va ser quan el món va començar a descobrir aquesta dona.

El documental, gravat al llarg de diversos anys, mostra Vashti Bunyan resseguint tot l'itinerari d'aquell viatge que havia fet amb carro, quasi quatre dècades després. La veiem aturant-se en indrets dels quals té records i als quals no havia tornat mai més des d'aquella vegada. En molts moments, tornar a veure aquells paisatges, edificis, camins, etc., la sorprèn completament. *From Here to Before* explica una història humana preciosa, plena de melancolia, somnis, pors, i música per expressar-ho tot en forma de cançons màgiques, a mig camí entre el folk intimista i el silenci. Una excel·lent manera de descobrir una artista que estava cridada a ser la nova Marianne Faithfull però a la qual la vida li tenia reservades coses molt, però molt diferents.

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

Internet va matar l'estrella del quiosc

Aprofitant els dies de confinament m'he dedicat a una feina que Diògenes em tenia reservada des de feia anys. Munts de diaris esperant que les tisoress fessin la seva feina seccionant només allò que realment me n'interessa. D'aquesta manera he aconseguit reduir el volum d'unes estanteries sobrecarregades. Però si bé els diaris poden aprimar-se exponencialment, mai m'ha passat pel cap llençar revistes. Muntanyes de *Viboras*, *TMEO*, *Serra d'Or*, *Fotogramas*, *Ruta 66* i *Rockdelux* s'acumulen esperant el dia que els torni a fullejar per saber de què parlaven

diguem que el juliol de 1986. Doncs aquell mes de fa una eternitat el RDL, abreviació que aleshores utilitzava el *Rockdelux*, publicava un reportatge sobre la Barcelona preolímpica, mesos abans que l'exfalangista Juan Antonio Samaranch en llegís la nominació. Diferents persones vinculades amb el món cultural de la ciutat n'exposaven el millor i el pitjor segons la seva opinió. Entre tots ells, algú que es feia dir Dios destacava "la buena cantera barcelonesa de la prensa musical, a pesar de sus excesivos toques de esnobismo y despotismo". Aquell va ser el primer RDL que vaig comprar. I no va ser l'últim.

L'últim serà el d'aquest mes, després que dilluns

la mateixa revista que Santi Carrillo i Juan Cevera han comandat des dels inicis, hagi anunciat que la crisi de la premsa de paper, agreujada aquests darrers mesos amb el coronavirus, ha estat fatal per la supervivència d'una capçalera amb 36 anys d'història. No negaré que el meu interès per *Rockdelux* ha estat desigual. Durant l'època on va sortir acompanyada d'un *sampler* recopilant cançons de diversos artistes que solien aparèixer també a les seves pàgines, em va servir per descobrir músics *indie* que sovint no han tingut gaire altres vies per arribar

a les orelles d'un perpetu adolescent ripollès. Però sempre he trobat que la revista, tal com deia Dios, patia un excés de pedanteria per part d'alguna de les seves firmes i que els continguts sovint l'acostaven perillosament als suplementes de tendències de qualsevol diari.

En tot cas trobaré a faltar aquesta revista hereva del *Rock Especial*, i guardaré tots els seus números com si fossin els de la també musical *Ruta 66*, sobretot els especials que publicaven coincidint amb els centenaris o aniversaris més sonats. I és que posats a desaparèixer podien haver plegat els d'*El Periódico*, *La Razón* o l'*Hola*, no?

Dissabte, 5 de juliol de 1986
'Rockdelux' publica un dossier sobre l'escena musical barcelonina

TECNOLOGIA

Arnau Jaumira

Contra les 'fake news' a Whatsapp

Un dels grans problemes de la comunicació avui dia és l'augment de les notícies falses, les conegudes com a *fake news*. Un dels mitjans més utilitzat per difondre-les són les xarxes socials i totes estan intentant, d'una manera o altra, no ser-ne còmplices.

A Whatsapp ara hi arriba un bot de conversa que pot ser molt interessant. Es tracta del compte de l'International Fact-Checking Network (IFCN), una organització que agrupa periodistes que es dediquen a contrastar i desmentir notícies falses.

Ara a través de Whatsapp i de forma molt senzilla es pot buscar informació sobre un tema con-

cret. En especial del coronavirus, sobre el qual aquest bot de conversa ja té indexades més de 4.000 entrades sobre notícies falses.

De moment, només funciona en anglès però aviat hauria d'estar disponible en espanyol, portuguès o indi. El seu funcionament és molt simple. S'ha de guardar el telèfon +1 (727) 2912606 als contactes i obrir-hi una conversa de Whatsapp amb la paraula *hi* (hola en anglès). També es pot obrir una conversa amb el bot a través d'aquest enllaç: <http://poy.nu/ifcnbot>.

Després de dir hola, ens apareixerà un menú en què numèricament podem triar

les opcions. A l'opció 1 podem buscar amb paraules clau, què en sap el bot de conversa d'un rumor concret. Per exemple, *garlic* si volem buscar notícies sobre alls i coronavirus. El cercador ens respon amb enllaços de diferents agències de desmentiment de notícies.

El bot de conversa de l'International Fact-Checking Network ja ha desmentit 4.000 notícies falses del coronavirus

Les videotrucades són el mètode més habitual de comunicació entre amics o per a empreses durant els últims dos mesos. Als ja coneguts Zoom o Jitsi Meet, Google hi competia amb els seus Hangouts. Tot i això, el sistema de Google estava més previst per donar resposta a un grup d'amics i no pas a reunions de treball.

Tot i això, la companyia disposava d'una eina molt més potent com és Google Meet, que només estava disponible per a clients privats, de GSuite, com escoles o algunes empreses que ja paguen la seva quota a Google.

Ara, però, el servei s'ha democratitzat i està disponible per a tothom amb videotrucades que admeten fins a 100 participants i amb temps il·limitat fins a finals de setembre. Només cal disposar d'un compte de correu de Gmail per tenir-lo disponible. Es poden veure 16 persones alhora en

un format de graella que s'assembla molt al de Zoom.

Algunes de les noves funcionalitats de Google Meet són una funció de poca llum per compensar situacions de poca il·luminació a la cara d'algun participant. També hi ha l'opció

de tenir subtítols en directe del que s'està dient i una opció de reducció de soroll. Té aplicació mòbil tant per a Apple com per a Android. Els que ja la fan servir en

l'entorn educatiu sempre n'han destacat la facilitat d'ús. És un Hangouts en la seva versió més avançada per adaptar-se al moment en què és important poder fer bones reunions.

Hi poden entrar tots els usuaris de Gmail i permet videotrucades amb 100 participants i sense límit de temps

Google Meet gratis per a tothom

Milions d'imatges de domini públic

Les noves tecnologies poden servir per innovar però també per no oblidar el passat. És el que estan fent diferents institucions que han passat a donar valor al seu arxiu digital. És el cas de la Biblioteca Nacional d'Espanya i del Museu Britànic que en les darreres setmanes han alliberat entre tots dos més de 26 milions d'imatges. Això significa que

aquestes passen a ser de domini públic i qualsevol se les pot descarregar de forma gratuïta. La gran majoria tenen llicència Creative Commons 4.0, cosa que significa que es poden descarregar, compartir i modificar per a usos no comercials. L'únic requisit és citar-ne la font.

La base de dades de la Biblioteca Nacional d'Espanya és immensa i compta amb 25 milions d'obres

entre les quals hi ha manuscrits, gravats, mapes, partitures musicals, publicacions històriques o fotografies.

La col·lecció de la biblioteca està dividida en dues col·leccions: la Biblioteca Digital Hispànica i l'Hermetoteca Digital.

Pel que fa al Museu Britànic, la seva col·lecció d'imatges és de gairebé 2 milions d'elements.

Segons expliquen, feia anys que estaven treballant-hi i han aprofitat aquest moment complicat pels museus per fer-ho públic. Des de la web oficial del museu www.britishmuseum.org/collection es pot accedir a tot el catàleg que es pot explorar

per categories, temes, tipus i llocs o buscar per paraules clau. Cada imatge té una petita ressenya amb la informació de context com l'autor, el lloc d'origen o la data. És una forma interessant de fer una visita virtual en un dels millors museus del món.

26 milions d'imatges de la Biblioteca Nacional d'Espanya i del Museu Britànic passen a ser lliures de drets

ALEGRIA INTERIOR

Jordi Soler / jordi@alegriainterior.com

Wu Wei

Si cerquem el significat d'aquest terme xinès a la Viquipèdia llegirem que "és un concepte important de la filosofia taoista que postula que la forma més encertada d'enfrontar-se a les situacions és no actuar". De fet, la traducció literal seria 'no-acció'. Dit això, cal aclarir que en cap cas la pràctica del Wu Wei implica no fer res, deixar que els altres facin la feina o adquirir una actitud *passota*.

Aquests dies més que mai, sento que aquest plantejament ens pot ser útil si el sabem entendre bé i el sabem aplicar com cal. És innegable que estem travessant una etapa d'incertesa i que les restriccions i limitacions que patim en estar tancats a casa moltes hores sense poder visitar els nostres malalts o abraçar els que estímem poden anar desgastant

el nostre estat d'ànim i acabar traient-nos del nostre centre. Directament o indirectament ens toca viure una situació que no podem controlar i que no podem preveure quan i com acabarà, ja que encara és massa aviat per fer pronòstics.

En aquest tipus de situacions ens cal ser *aigua*, com deia el Bruce Lee. Segons ell, cal que buidem la ment i ens alliberem de les formes. L'aigua flueix i s'adapta a totes les formes però també pot desgastar la roca més dura o impactar amb una força extraordinària. Els ballarins no imposen un moviment al seu cos, simplement es deixen portar per la música.

Vivim en una societat acostumada a la immediatesa, al control, als terminis i a la idea les coses es resolguin d'una manera determinada i això pot suposar una càrrega molt pesada en un context com el que ens toca viure en aquests moments.

La no-acció del Wu Wei ens buida la ment de tot allò que no ens ajuda en el nostre propòsit, ens recorda que navegar a contracorrent és un mal negoci, que no cal encetar batalles absurdes i que si estem plenament atents i centrats ens serà més fàcil saber el què, el quan i l'on.

Deixem de pretendre que les coses siguin d'una manera determinada i obrim-nos al que arribi per tal de respondre de la millor manera possible a les noves situacions. Aquestes noves formes de funcionament no necessàriament impliquen que siguin pitjors que les que hem adoptat en el passat i que ara ja estan caducades, senzillament són les que hi ha i podem triar entre acceptar-les aprofitant la seva part bona o lluitar contra elles eternament amb el desgast que això pot suposar per a nosaltres.

En la majoria de les arts marcial s'ensenya a aprofitar la força de l'oponent en benefici propi. En lloc de parar l'impacte del contrincant, el que es fa és utilitzar la seva inèrcia per desequilibrar-lo i deixar-lo en una posició que ens sigui favorable. Sempre s'actua amb el mínim esforç i moviment possible. L'únic requeriment és ser molt flexible i un alt grau d'atenció i serenitat. Això és Wu Wei.

L'HORÒSCOP

Dhanna Astròloga

Del 08-05-2020 al 14-05-2020

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Pot arribar el final d'una amistat, per diferències ideològiques. Alguns esdeveniments canvien la manera de veure el futur. Moltes idees renovades i més activitat física.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Venus en aspecte tens amb Neptú, adverteix que siguis prudent en les qüestions financeres. L'atracció i l'amor es poden fer presents amb una persona, fins ara amiga.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Pots sentir la necessitat d'expressar el que bull en el teu món interior mitjançant l'escriptura. L'àrea professional entra en una nova etapa, on posaràs més energia.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Si vens d'un període de restricció econòmica, sembla que aniràs entrant a un temps de més activitat. Amb la parella, poden sorgir temes espinosos, que semblaven oblidats.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Al sector professional acaba un temps de certa tranquil·litat i entres en un període més actiu on et pots veure fent diverses feines a l'hora. Augment de l'activitat social.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Moment de llargues i profundes converses, amb els fills, especialment si són adolescents. Si cerques feina es pot presentar una opció, però potser caldrà desplaçar-se.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Pots adoptar canvis en la cura de la teva salut, cercant altres mètodes de sanació. En el teu lloc de treball poden donar-se novetats, sobretot pel que fa a la tecnologia.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Comunicacions de contactes del passat. El passat és present per donar noves oportunitats. Pots trobar-te molt a gust gaudint del mitjà aigua, al mar, la piscina, al riu...

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Sents que has de redecorar la llar o canviar de residència, però sembla que caldrà esperar unes setmanes. Una exparella pot estar cercant la manera de parlar amb tu.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Cerques altres maneres de passar-ho bé, de gaudir del temps de lleure i que tot plegat no afecti a la teva economia. Interès en noves lectures o matèries d'estudi.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Apliques la imaginació per obtenir més ingressos. Tot i que normalment t'interessa el futur, sents una especial connexió amb experiències del passat per comprendre-les.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Vols passar a l'acció i defensar els teus interessos rotundament. Hauràs de definir l'estratègia perquè sigui efectiva. Gaudeixes dels teus tot fent activitats lúdiques.

CINEMA

Joan Millaret

El D'A 2020 ens acompanya de braçet de Jessica Hausner

El D'A Film Festival, el festival internacional de cinema d'autor de Barcelona, s'està celebrant aquests dies amb un nou format. L'excel·lència del moment que es travessa ha obligat a substituir les projeccions a les sales de cinema pel saló de casa i el seguiment de les pel·lícules presentades es fa per internet a través de la plataforma cinematogràfica Filmin.

El D'A 2020 telemàtic ens ha deixat una plaent visió del film inaugural *Habitación 212* de Christophe Honoré. L'enèsima infidelitat d'una dona casada serveix per construir un deliciós artifici, com nines russes, ple de fantasmes del passat, desdoblaments i moments màgics. Aquest lúdic, inspirat i feliç joc sobre l'amor compta amb Chiara Mastroianni, Vincent Lacoste, Camille Cottin i Benjamin Biolay. Dins de la programació *on line* hem pogut veure *To the Ends of the Earth*, una delicada i senzilla faula del japonès Kiyoshi Kurosawa, en què una presentadora de TV nipona es perd en un viatge interior mentre roda un reportatge a Uzbekistan. La protagonista, una entenedridora i vulnerable Atsuko Maeda, cerca la seva pròpia veu enfront la sensació d'estrangeritat en un país estrany.

Una de les sorpreses de l'edició d'enguany ha estat la visió de *Un blanco, blanco día* de l'islandès Hlynur Palmeson. Un thriller sec i minimalista sobre un policia deprimat, interpretat magistralment per l'actor Ingvar Sigurdsson, que explotarà com un volcà nòrdic. Un home de dol trastornat per la venjança i, com l'ogre d'un conte, redimit finalment per la seva neta. Una sorpresa grata ha estat també l'hipnòtic documental *Nomad* de Werner Herzog. L'espectador se sent arrossegat per la veu cavernària de Herzog fins als confins del món mentre és endinsat en allò més ancestral i tribal de la humanitat. El cinema insòlit de Herzog convergeix i se solapa en l'escriptura nòmada de Bruce Chatwin, autor de la novel·la que va servir a Herzog per filmar *Cobra verde* (1987).

Una de les sessions estrella del certamen per internet del D'A 2020 és la retrospectiva dedicada a la cineasta austríaca Jessica Hausner, directora de films com *Lovely Rita* (2001), *Hotel* (2004) o *Amour fou* (2016). Hem tingut l'oportunitat de reveure la seva darrera proposta després de passar per la Secció Oficial del festival de Canes, *Little Joe*. Aquesta cinta austríaca, coproduïda amb Gran Bretanya i Alemanya, i rodada en anglès, és un fascinant film de ciència-ficció que desconstrueix els codis del gènere a partir de motius troncats del fantàstic com és el traspasar els límits del coneixement i la infecció col·lectiva.

Little Joe ens presenta una mare separada, Alice (Emily Beecham, guardonada com a millor actriu al Festival de Canes), que es dedica a conrear noves espècies de plantes creades genèticament per buscar una flor de propietats terapèutiques. Aquesta flor de la felicitat que esclata amb uns filaments vermells és un avenç per la humanitat que pot servir per millorar el benestar efectiu de persones depressives, per exemple. Alice batejarà la flor com el seu propi fill, *Little Joe*, però els seus efectes benefactors són posats en qüestió, ja que sembla que el pol·len flairat afecta el cervell dels humans d'una manera inesperada, i provoca modificacions en el seu comportament.

La premissa argumental ens recorda inevitablement el clàssic *La invasión de los ladrones de cuerpos* (1956) de Robert Wise, que, en un context de guerra freda, plantejava la suplantació dels humans per uns dobles idèntics; es

mantenia així l'aspecte físic exterior però, en canvi, es comportaven com automats, éssers mancats de sentiments. Un dels grans encerts d'aquest sorprenent film és una acurada i brillant posada en escena que privilegia les formes geomètriques, que a estones sembla un cinema de l'abstracció, amb un treball monocromàtic d'espais i vestuaris que accentua la gelor estètica.

La frontalitat estàtica dels enquadraments, així com els lents plans de llarga durada, acompanyat d'un temps parsimoniós, redueix el muntatge al mínim. I una banda sonora a base de percussió, música diacrònica, d'arrels japoneses, gens emfàtica, i que ens recorda les músiques dels films de Wes Anderson, també li dona aquest aire glacial al film. De la mateixa manera, les interpretacions encarades i la dicció impostada reforcen la percepció d'uns éssers humans que encomanen una sensació d'alienació.

Aquí rau una de les paradoxes del film, que aquest sentiment alienant dels personatges, reforçat per la concepció visual i sonora comentada, ja es feia present abans del seu contagi de la seva transformació sota els efectes de la flor. Un extrem que subratlla la poderosa reflexió de la cineasta sobre la identitat humana i la seva ambigüitat a través del fingiment. A part d'Emily Beecham, el repartiment es completa amb Kerry Fox, Ben Whishaw, Kit Connor i Lindsay Duncan.

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1									■			
2							■					
3			■								■	
4					■							
5								■				
6		■										■
7						■						
8	■								■			
9							■					
10				■						■		
11								■				
12			■									■
13					■							

HORIZONTALS: 1. Oferta d'habitatges per jugar l'eliminatòria d'ascens. Inicial de franc / 2. Els hostes sovint demanen per ell. De l'ós amb família / 3. Hora de recular corrent. Omplert de fils (i no l'han pas esmentat). Col isolada / 4. Una llàntia a la petaca. Experimentada a buscar guerra / 5. Per ser un gramòfon és guai. Empaita en Tintín quan se'n va a l'oest / 6. Crea escola. Memòria desenvolupada durant els embussos de trànsit / 7. El meu és llegir-me el de Bernat Metge. Sembla una mica de sorra i és tota una roca / 8. És al paper com al quisso el petaner. S'hi pengen fiques i s'hi escapça carn / 9. La carta magna, però col·loquialment, que figuri a l'acta. Valor afegit: força Meri i força marit / 10. Un glúcid a la resclosa. Per ser una moneda antiga té un valor estrany. Marges de benefici / 11. Semblo una mare menorquina, però sóc normal. Camps de batre al riberal / 12. El mig de la meitat. Rajoles quadrades fetes al Caire i encontorns. També crea estranyesa / 13. Es vesteix a mitges en senyal de dol. Entre l'envelat i la discoteca.

VERTICALS: 1. Si estiguessin plegats no hi hauria cales ni sorrals. Imitació que amb foto queda millor / 2. Regalimar per dalt i per baix. Es poden veure però tocar no / 3. Original Versió. Es tracta, Carme, d'anar a netejar i pentinar llana. El cul d'en Jaumet / 4. Deu per protegir-nos de l'infern. Enemics de Cada any / 5. Primeres passes de l'oboista. Ep, xavala, escull: si pateixes de l'orella, és la que et toca / 6. Peça heràldica disminuïda a la meitat. El carboni li és una mala companyia / 7. Al mig del mig. Al·lego amiatat amb en Marlon. Ningú és més a prop de la mar que ella / 8. Sentir com escapcen el roure. Colló, que és comestible! Dos quarts d'onze / 9. Resideixin allà on es trobin. Llista d'il·lustres / 10. Guardar-se diners per no haver de fer mal. Sortida sud de Llavorsí / 11. Fil sense fi. Invertiva contra el dia de la triba, que és una barrina. Per nou li falta un ou / 12. S'escarrassa per pujar com un baró. Pol que es carrega amb antílops i es descarrega amb antòlegs.

SUDOKUS

AMIC

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: molt difícil

	6	3		8		4		
	9				4			7
4				2				
		7	2		3		5	8
	5			4				
		8				2		4
6						7		
		5		3	6			
	3		8	7			2	6

Dificultat: mitjana

		8	9			7	2	
		9		1			4	
	1	4			2	5		
					6			
	4	7						
6		3	5	4		9		2
		5		9	3	2		
		6		2			7	
			6	7	5			4

SOLUCIONS

1	3	4	8	7	5	9	2	6
7	2	5	9	3	6	8	4	1
6	8	9	4	1	2	7	3	5
3	1	8	5	9	7	2	6	4
2	5	6	1	4	8	3	7	9
9	4	7	2	6	3	1	5	8
4	7	1	6	2	9	5	8	3
8	9	2	3	5	4	6	1	7
5	6	3	7	8	1	4	9	2

Dificultat: molt difícil

8	3	2	6	7	5	1	9	4
4	9	6	8	2	1	3	7	5
1	7	5	4	9	3	2	6	8
6	8	3	5	4	7	9	1	2
2	4	7	1	3	9	8	5	6
9	5	1	2	8	6	4	3	7
7	1	4	3	6	2	5	8	9
5	2	9	7	1	8	6	4	3
3	6	8	9	5	4	7	2	1

Dificultat: mitjana

13	V	A	S	T	A	D	N	C	I	N	G	
12	I	T	C	A	I	R	O	N	S	E		
11	P	A	R	E	I	X	O					
10	O	S	A	R	O	V	A	L				
9	C	O	N	S	T	I	M	E	R	I	T	
8	P	E	T	A	D	O	R	A	R	N		
7	S	O	M	N	I	D	U	N	I	T	A	
6	E	R	E	T	E	N	T	I	V	A		
5	G	R	A	M	O	L	A					
4	T	A	C	A	B	R	E	G	A	D	A	
3	A	J	N	O	M	B	R	A	T			
2	L	A	V	A	B	O						
1	P	R	O	M	O	C	I	O				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Ara més que mai necessitem estar ben informats

Per només **29€**
podeu llegir durant
tres mesos **EL 9 NOU**
en format digital

Per saber com afecta a la comarca i a la nostra vida quotidiana l'aparició del coronavirus, llegiu **EL 9 NOU**

La informació de proximitat explicada amb rigor

Informeu-vos a través d'un mitjà de confiança

Aproveiteu l'oportunitat. Doneu-vos d'alta a través d'**el9nou.cat** o trucant al **93 889 49 49** i demaneu per subscripcions

QUIOSC DIGITAL

Si no disposeu d'un punt de venda proper per comprar **EL 9 NOU**, ara podeu accedir a la versió impresa en format digital per llegir-la des de qualsevol dispositiu. Podeu comprar exemplars solts o edicions endarrerides. Com fer-ho?

- 1. Entreu a EL9NOU.CAT.** Seleccioneu la pestanya "Quiosc digital" a la capçalera de la web o a la imatge de portada del diari.
- 2. Trieu l'edició.** Escolliu l'exemplar d'**EL 9 NOU** del dia que vulgueu. Pagueu amb targeta de crèdit amb totes les garanties de seguretat.
- 3. Llegiu el diari.** El teniu disponible al telèfon, a la tauleta o a l'ordinador quan vulgueu.